

İhracat Performansı Üzerine Türkiye’de Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi

A Bibliometric Analysis of Graduate Theses on Export Performance in Türkiye

Ata KAHVECİ ^a

^a Tarsus Üniversitesi, Meslek Yüksekokulu, Dış Ticaret Bölümü Tarsus, Mersin, Türkiye. atakahveci@tarsus.edu.tr

MAKALE BİLGİSİ	ÖZET
Anahtar Kelimeler: İhracat Performansı Uluslararası Ticaret İçerik Analizi Bibliyometrik Analiz	Amaç – Bilimsel bilginin üretilmesi ve yayılması açısından üniversitelerde yazılmış tezler büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmada, ihracat performansı konusunda Türkiye’de yazılmış olan lisansüstü tezlerin içerik analizi yöntemi kullanılarak incelenmesi ile bu tezlerle ilişkin genel bir çerçeve ortaya konulması amaçlanmıştır.
Gönderilme Tarihi 13 Temmuz 2023 Revizyon Tarihi 5 Eylül 2023 Kabul Tarihi 10 Eylül 2023	Yöntem – Araştırmanın kapsamını YÖK Ulusal Tez Merkezinde kayıtlı olup, adında ihracat performansı geçen lisansüstü tezler oluşturmaktadır. YÖK Ulusal Tez Merkezinde 15 Ekim 2022 ile 24 Kasım 2022 tarihleri arasında araştırmacı tarafından “ihracat performansı” yazılarak yapılan aramada toplamda 131 adet lisansüstü teze ulaşılmış olup yapılan incelemede 7 adet teze erişim izni olmadığı için 124 adet lisansüstü tez araştırmaya dahil edilmiştir. Verilerin toplanması sürecinde doküman analizi yöntemi kullanılmıştır.
Makale Kategorisi: Araştırma Makalesi	Bulgular –İhracat performansı konusundaki lisansüstü tezlerin büyük çoğunluğunun devlet üniversitelerinde üretildiği, en çok yayının 2019 yılında yapıldığı ve tezlerin %75’inin yüksek lisans tezi olduğu tespit edilmiştir. Tezlerin %80’inin Türkçe olduğu, %85’inin Sosyal Bilimler Enstitüsü’nde yayınlandığı ve en fazla tezin KTO (Konya Ticaret Odası) Karatay Üniversitesi’nde üretildiği görülmüştür. Tez danışmanlıklarının %54’ünün profesör unvanı olan öğretim üyeleri tarafından yapıldığı ve danışmanların %63,7’sinin erkek olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, tezlerin %89’unda nicel yöntem, %65’inde birincil veri, veri toplamada çoğunlukla anket yöntemi ve analiz yöntemi olarak ise istatistiksel analiz yöntemi kullanıldığı tespit edilmiştir.
	Tartışma – Bibliyometrik analiz yöntemi kullanılarak uluslararası ticaret alanının alt başlıklarında yapılan lisansüstü tezlerin ve makalelerin incelendiği birçok çalışma bulunmaktadır. Bununla birlikte; bu araştırma ihracat performansı konusunu doğrudan ele alan ilk bibliyometrik analiz çalışmasıdır. Bu nedenle, ihracat performansı konusunda çalışma yapacak olan araştırmacılara ve uygulamacılara bütünsel bir bakış açısı sunulacağı ve alanyazında var olan boşluğun doldurulacağı düşünülmektedir.

ARTICLE INFO	ABSTRACT
Keywords: Export Performance International Trade Content Analysis Bibliometric Analysis	Purpose – Theses written in universities are of great importance in terms of producing and disseminating scientific knowledge. In this research, it is aimed to present a general framework for postgraduate theses, which are written in Turkey on export performance, by examining them using the content analysis method.
Received 13 July 2023 Revised 5 September 2023 Accepted 10 September 2023	Design/methodology/approach – The scope of the research consists of postgraduate theses registered in National Thesis Center of the Council of Higher Education and having export performance in their names. A total of 131 postgraduate theses were found in the search made by the researcher by writing "export performance" between 15 October 2022 and 24 November 2022 in the National Thesis Center of the Council of Higher Education. After 7 of these theses excluded due to access permission restriction, 124 of the postgraduate theses were included in the study. Document analysis method was used in the process of collecting data.
Article Classification: Research Article	Findings – According to the findings the majority of postgraduate theses on export performance were produced in state universities, the most publications were made in 2019, and 75% of the theses were master's theses. It has been observed that 80% of the theses are in Turkish, 85% of them are published in the Social Sciences Institute and the most of the theses were produced in KTO (Konya Chamber Of Commerce) Karatay University. It was also found that 63.7% of the advisors were male, besides 54% of the thesis advisors were professor. In addition, it was determined that 89% of the theses used quantitative method, 65% of them used primary data, mostly survey method was used in data collection and statistical analysis was used as analysis method.
	Discussion – Bibliometric analysis method in the different sub areas of international trade have been used for many studies examining postgraduate theses and articles. The originality of this research is that it is the first bibliometric analysis study which directly addresses export performance. It is hoped that conducted research will present a holistic perspective to the researchers and practitioners who will study on export performance and fill the existing gap in the literature.

Önerilen Atıf/Suggested Citation

Kahveci, A. (2023). İhracat Performansı Üzerine Türkiye’de Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi, *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 15 (3), 2223-2235.

1. Giriş

Uluslararası ticaret kavramının önemli unsurlarından biri olan ihracat kavramı, ekonomik katkısı nedeniyle ülkeler açısından üzerinde önemle durulan konulardan biridir. Birçok tanımı bulunmakla birlikte 26190 sayılı T.C. Resmi Gazete’de 06 Haziran 2006 tarihinde yayınlanan ihracat yönetmeliğinin 4. maddesine göre ihracat; “bir malın, yürürlükteki ihracat mevzuatı ile gümrük mevzuatına uygun şekilde Türkiye gümrük bölgesi dışına veya serbest bölgelere çıkarılmasını veyahut Müsteşarlıkça ihracat olarak kabul edilecek sair çıkış ve işlemler” olarak tanımlanmaktadır. İthalattan fazla olması arzu edilen ve teşvik politikaları ile desteklenen ihracat kavramı ülkeler açısından büyük önem taşımaktadır. Ekonomik açıdan verilen bu önem ile birlikte özellikle 1980 sonrasında ihracatı etkileyen faktörlerin belirlenmesi konusunda yapılan araştırma ve yayın sayısı da artmıştır.

Sektördeki ya da literatürdeki bir sorunu ele alarak çözüm yöntemlerini ortaya koymayı amaçlayan lisansüstü çalışmaların sayısı da bu süreçte oldukça artmıştır. Lisansüstü tezler ile ilgili yapılan literatür taramasında bibliyometrik analiz yöntemi kullanılarak uluslararası ticaret alanının alt başlıklarında yapılan farklı çalışmalar (Aydın vd., 2021; Bedlek ve Bozyiğit, 2022; Çavdar, 2020; Duran ve Çelikkaya, 2019; Korkmaz ve Çetinkaya, 2019; Öçal, 2023; Türkoğlu vd., 2022) olduğu tespit edilmiştir. Yapılan bibliyometrik çalışmalar, makaleleri de kapsayacak şekilde genişletildiğinde araştırma sayısı oldukça artmakta ve birçok farklı çalışma (Cano vd., 2022; Erturgut ve Alkan, 2022; Erturgut ve Altinkurt, 2021; Erturgut ve Yılmaz, 2020; Lacka vd., 2020; Rejeb vd., 2020) olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, ihracat performansı konusunu doğrudan ele alan bibliyometrik analizlere yönelik çalışmalar açısından literatürde boşluk olduğu görülmektedir. Bu noktadan hareketle çalışmanın amacı, Türkiye’de ihracat performansı konusunda yazılmış olan lisansüstü tezlerin incelenerek bilimsel açıdan gelişiminin belirlenebilmesi ve içerik analizi yapılarak ihracat performansı konusundaki tezlerin genel profilinin ortaya konulmasıdır. Araştırmanın ilk bölümünde ihracat performansı ile ilgili genel bilgiler verilmiştir. İkinci bölümde araştırma, yöntem ve bulgular ile ilgili genel bilgiler açıklanmış olup, son kısımda ise araştırma sonuçlarına ve önerilere yer verilmiştir.

2. Kavramsal ve Kuramsal Çerçeve

İlk olarak Tookey (1964: 50) tarafından kullanılan ihracat performansı kavramı daha sonra birçok araştırmacı tarafından çalışılmış olmakla birlikte literatürde genel kabul görmüş bir tanımı bulunmamaktadır. Cavusgil ve Zou (1994: 4)’ya göre; bir firmanın bir ürünü dış pazara ihraç etmeye ilişkin hem ekonomik hem de stratejik hedeflerine, ihracat pazarlama stratejisinin planlanması ve uygulanması yoluyla ne ölçüde ulaşıldığı olarak tanımlanmaktadır. Bir diğer tanıma göre ise, bir işletmenin uluslararası satışlarının toplamıdır (Shoham, 1996; Shoham, 1998: 61). Sancı (2019)’ya göre ihracat performansı, “işletmenin belirli bir dönemde pazarlama stratejileri doğrultusunda gerçekleştirdiği ihracat faaliyetlerinin ekonomik ve stratejik çıktılarının işletme hedefleri ile örtüşme derecesi”dir. Leonidou vd. (2002: 53)’ne göre ihracat performansı ise, bir firmanın ihracat faaliyetlerinden kaynaklanan ekonomik, davranışsal veya diğer sonuçlar olarak tanımlanmaktadır.

İhracat performansının tanımında olduğu gibi nasıl ölçüleceği konusunda da genel kabul görmüş bir uygulama bulunmamaktadır. Bu nedenle araştırmacılar tarafından farklı kriterlere göre ölçülebilmekte ve açıklanabilmektedir. İhracat performansının ölçülmesi için kullanılan ölçek, endeks ya da karnelerden bazıları CZ, EXPERF, MKK, APEV, STEP, AEP ve PERFEX olarak sıralanabilir.

Tablo 1: İhracat Performansı Ölçüm Yöntemleri

	Kaynak	Ölçüm Kapsamı	Boyutlar ve Göstergeler
CZ Ölçeği	Cavusgil ve Zou (1994)	İhracat girişimlerinin işletme performansı	<ul style="list-style-type: none"> • Stratejik hedeflere ulaşma algıları • İlk 5 yılda ortalama satış büyümesi • Girişimin ilk 5 yılı boyunca ortalama karlılık • Girişimin "algılanan başarısı"nın genel ölçüsü
EXPERF Ölçeği	Zou vd., (1998)	Kültürler arası genelleştirilmiş ihracat performans ölçümü	<ul style="list-style-type: none"> • Finansal ihracat performansı • Stratejik ihracat performansı • Algılanan ihracat başarısı
STEP Ölçeği	Lages ve Lages (2004)	Kısa vadeli ihracat performansının yönetsel yargısının ülkeler arası ölçümü	<ul style="list-style-type: none"> • Kısa vadede performans iyileşmesinden memnuniyet • Kısa vadede ihracat yoğunluğu artışı • Kısa vadede beklenen performans artışı

MKK Ölçeği	Morgan vd., (2004)	Rakilere kıyasla ihracat girişimi performansı	<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomik performans • Distribütör ilişkisi performansı • Son kullanıcı ilişkisi performansı
APEV Ölçeği ve PERFEX Karnesi	Lages vd., (2005)	İhracat girişiminin yıllık performansı	<ul style="list-style-type: none"> • Yıllık ihracat girişimi finansal performansı • Yıllık ihracat girişimi stratejik performansı • Yıllık ihracat girişimi başarısı • İhracat girişiminin yıllık ihracat operasyonlarına katkısı • Yıllık ihracat girişiminin genel performansından duyulan memnuniyet
AEP Endeksi	Diamantopoulos ve Kakkos (2007)	Genel ihracat performansı endeksi	<ul style="list-style-type: none"> • İhracat hedefleri • Referans alınan yapı • Yatırımda kalma süresi
Geçmiş İhracat Performansı Ölçeği	Lages vd., (2008)	Önceki yılın ihracat performansı	<ul style="list-style-type: none"> • Önceki yılın ihracat performansı başarısı • Önceki yılın ihracat yoğunluğu • Önceki yılın ihracat performansından duyulan memnuniyet

Kaynak: Lages vd., (2009: 347); Aktepe ve Ateş (2020: 3045-3046)

Yukarıda Tablo-1’de, ihracat performansının ölçülmesi konusunda literatürde kabul gören yaklaşımlardan bazılarının neyi ölçtüğü ve bunu yaparken de dikkate aldığı boyutlar ile göstergelerin neler olduğu özetlenmiştir. İhracat performansı birçok değişkeni içerisinde barındıran bir kavram olmakla birlikte sektörel, bölgesel, ülkesel ya da ihracat yapan işletmeye özgü farklılıklar bulunmaktadır. Bu nedenle, ölçülmek istenen kapsama göre kullanılan verilerin ve yöntemlerin değiştiği görülmektedir.

Türkiye’de ihracat performansı birçok farklı yönden incelenmiştir. Aktepe ve Ateş (2020) nitel analiz yöntemlerinden betimsel analiz kullanarak teknokentler ve yenilik odaklı işletmelerin ihracat performansını incelemişlerdir. Küçükçolak ve Cura (2022) ise Dahilde İşleme Rejimi kapsamındaki uygulamaların ihracat performansı üzerindeki etkilerini araştırmış ve pozitif yönlü bir etkisi olduğunu tespit etmişlerdir. Başka bir çalışmada ise ihracat performansı ile işletme stratejileri arasındaki ilişki teorik olarak incelenmiştir (Kahveci, 2012). İrak ve Şen (2021) lojistik performansı ve lojistik maliyetlerin ihracat performansına etkisini anket uygulaması ile ölçmüş ve pozitif etkilediği sonucuna ulaşmıştır. Yapılan çalışmalarda birçok farklı yöntem kullanılmakla birlikte ihracat performansı konusunda bibliyometrik analiz ile yapılan bir araştırma tespit edilememiştir.

3. Yöntem

3.1. Araştırmanın Amacı, Önemi ve Araştırma Soruları

Bilimsel bilginin üretilme sürecinde öncelikle alanyazın taraması yapılarak ilgili soru ya da sorunlara ilişkin daha önce üretilmiş olan verinin incelenmesi gerekmektedir. Böylece ilgili konuda hangi sorunlara, ne tür yöntemlerle, nasıl çözümler üretildiğine dair detaylı bilgi sahibi olunması ile tekrar eden araştırmalardan kaçınılarak alanyazında eksiklik tespit edilen alanlara odaklanılabilir. Bu kapsamda, bilimsel bilgi açısından üniversitelerde üretilen tezler büyük önem taşımaktadır. Bu noktadan hareketle araştırmanın amacı, ihracat performansı konusunda Türkiye’de yazılmış olan lisansüstü tezlerin içerik analizi yöntemi kullanılarak incelenmesi ile bu tezlere ilişkin genel bir çerçeve ortaya koymaktır. Yapılan literatür araştırmasında uluslararası ticaret alanındaki lisansüstü tezler ile ilgili bibliyometrik araştırmalar olmak ile birlikte ihracat performansı ile ilgili bibliyometrik bir araştırmaya rastlanmamıştır. Dolayısı ile araştırma kapsamında ihracat performansı konusunda yazılmış olan lisansüstü tezlerin türü, yazım dili, yılı, sayfa sayısı, danışman unvanı, yazar/danışman cinsiyeti, üniversite, enstitü, üniversite türü, şehir, veri türü, araştırma yöntemi, veri toplama yöntemi, analiz yöntemi ve anahtar kelime sayısı ile ilgili bulgular incelenmiştir. Böylece ihracat performansı konusunda çalışma yapacak olan araştırmacılara yol göstererek, alanyazında var olan boşluğun doldurulacağı düşünülmektedir. Bu kapsamda araştırma sürecinde aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

- Lisansüstü tezlerin genel tanımlayıcı özellikleri nedir?
- Lisansüstü tezlerin tasarımı nasıldır?
- Lisansüstü tezlerin enstitü ve anabilim dalına göre dağılımları nasıldır?
- Lisansüstü tezlerde kullanılan veri türleri ile veri toplama yöntemleri nelerdir?

- Lisansüstü tezlerde hangi analiz yöntemleri kullanılmıştır?

3.2. Araştırmanın Evreni, Veri Toplama ve Analiz Yöntemi

Bu araştırmanın evrenini YÖK Tez Merkezinde kayıtlı olup, adında ihracat performansı geçen lisansüstü tezler oluşturmaktadır. Ulusal Tez Merkezinde “ihracat performansı” yazılarak yapılan aramada toplamda 131 adet lisansüstü teze ulaşılmış olup yapılan incelemede 7 adet teze erişim izni olmadığı için 124 adet lisansüstü tez araştırmaya dahil edilmiştir. Bu 124 adet teze ilişkin verilerin toplanması sürecinde doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Belgelerin incelenmesi sürecinde hangi değişkenler kapsamında veri toplanacağı belirlenmesi için daha önce yapılmış olan çalışmalardan (Bedlek ve Bozyiğit, 2022; Öztürkel, 2021; Duran ve Çelikkaya, 2019; Türkoğlu vd., 2022) faydalanılmıştır. Bu noktadan hareketle araştırma kapsamında lisansüstü tezlerin türü, yazım dili, yılı, sayfa sayısı, danışman unvanı, yazar/danışman cinsiyeti, üniversite, enstitü, üniversite türü, şehir, tezin adı, veri türü, araştırma yöntemi, veri toplama yöntemi, veri analiz yöntemi, anahtar kelime sayısı ve anahtar kelimeler ile ilgili veriler toplanmıştır. Değişkenlere ilişkin verilerin her bir tezdten ayrı ayrı toplanma süreci 15 Ekim 2022 ile 24 Kasım 2022 tarihleri arasında araştırmacı tarafından gerçekleştirilmiştir. Dolayısı ile araştırma kapsamında 124 adet tez ile ilgili verilerin elde edilebilmesi için içerik analizi yöntemi kullanılmış olup, etik kurul izni alınması gerekmemiştir.

4. Bulgular

Yapılan araştırmada YÖK tez merkezinde bulunan 131 adet tezdten ulaşılabilen 124 adet lisansüstü teze ilişkin veriler detaylı olarak analiz edilmiş olup bulgular frekans tabloları ve şekillerde sunulmuştur.

Tablo 2: Türlerine Göre Lisansüstü Tezlerin Dağılımı

Tez Türü	Tez Sayısı	%
Yüksek Lisans	93	75
Doktora	31	25
TOPLAM	124	100

Tablo 2’de görüldüğü üzere ihracat performansı konusunda yazılan tezler tür açısından incelendiğinde 93 adedinin (%75) yüksek lisans, 31 adedinin (%25) ise doktora tezi olduğu görülmüştür.

Tablo 3: Yazım Dillerine Göre Lisansüstü Tezlerin Dağılımı

Tez Türü	Türkçe	İngilizce	TOPLAM
Yüksek Lisans	73	20	93
Doktora	25	6	31
%	79	21	%100
TOPLAM	98	26	124

Tablo 3’te görüldüğü üzere toplamda 124 adet lisansüstü tezdten 98’i Türkçe, 26’sı ise İngilizce olarak yazılmıştır. Türkçe yazılan tezlerden 25 adedinin doktora tezi, 73 adedinin ise yüksek lisans tezi olduğu tespit edilmiştir. İngilizce yazılan tezler incelendiğinde ise 20 adet tezin yüksek lisans, 6 adet tezin ise doktora düzeyinde tamamlandığı görülmüştür.

Tablo 4: Yıllara Göre Tezlerin Dağılımı

Yıl	Yüksek Lisans	Doktora	Sıklık	%	Yıl	Yüksek Lisans	Doktora	Sıklık	%
2004	1	-	1	0,8	2014	5	2	7	5,6
2005	-	1	1	0,8	2015	1	3	4	3,2
2006	1	1	2	1,6	2016	9	2	11	8,9
2007	2	-	2	1,6	2017	3	5	8	6,5
2008	2	-	2	1,6	2018	5	3	8	6,5
2009	3	2	5	4,0	2019	21	4	25	20,2
2010	2	3	5	4,0	2020	10	-	10	8,1
2011	2	-	2	1,6	2021	11	2	13	10,5
2012	2	1	3	2,4	2022	9	2	11	8,9
2013	4	-	4	3,2					
			TOPLAM					124	%100

Tablo 4'te ihracat performansı alanında yazılmış olan yüksek lisans ve doktora tezlerinin yıllara göre dağılımı incelendiğinde verilerine ulaşılabilen ilk tezin 2004 yılında yazıldığı görülmektedir. Ancak YÖK Tez merkezinde yapılan aramada, bu konuda sistemde kayıtlı olan ilk tezin 1994 yılında yazıldığı tespit edilmiştir. Yazılan tez sayısı açısından 2001 yılı 1 adet ile en az tez yazılmış olan yıl iken, 2019 yılı ise 25 adet ile en fazla tezin yazıldığı yıl olmuştur. Tabloda dikkat çeken bir diğer husus ise son yıllarda ihracat performansı konusunda yazılan tez sayısındaki artıştır.

Tablo 5: Lisansüstü Tezlerin Danışman Unvanlarına Göre Dağılımı

Tez Türü	Profesör	Doçent	Doktor Öğretim Üyesi	Öğretim Görevlisi Doktor	TOPLAM
Yüksek Lisans	32	19	41	1	93
Doktora	22	5	4	-	31
%	43,5	19,4	36,3	0,8	%100
TOPLAM	54	24	45	1	124

İhracat performansı konusunda yazılan tezlerin danışmanların unvanlarına göre dağılımı Tablo 5'te ortaya konulmuştur. Yüksek lisans tezleri açısından bakıldığında en çok tez yazımının 41 adet ile doktor öğretim üyesi unvanı; en az tez yazımının ise 1 adet ile öğretim görevlisi doktor unvanı danışmanlığında tamamlandığı görülmüştür. Doktora tezleri açısından bakıldığında ise en çok tez yazımının 32 adet ile profesör unvanı; en az tez yazımının ise 4 adet ile doktor öğretim üyesi unvanı danışmanlığında tamamlandığı görülmüştür. Ancak lisansüstü tez sayısı açısından incelendiğinde danışman unvanları açısından bu sıralamanın 54 adet ile profesör, 45 adet ile doktor öğretim üyesi, 24 adet ile doçent ve 1 adet ile öğretim görevlisi doktor olduğu görülmektedir.

Tablo 6: Lisansüstü Tezlerin Yazar ve Danışmanların Cinsiyetine Göre Dağılımı

Tez Türü	Yazarın Cinsiyeti		TOPLAM	Danışmanın Cinsiyeti		TOPLAM
	Kadın	Erkek		Kadın	Erkek	
Yüksek Lisans	46	47	93	37	56	93
Doktora	6	25	31	8	23	31
%	41,9	58,1	%100	36,3	63,7	%100
TOPLAM	52	72	124	45	79	124

Tablo 6'da yazarların ve danışmanların cinsiyetlerine göre yayınlanan tezlerin sayıları gösterilmiştir. Yazarların cinsiyeti açısından incelendiğinde yüksek lisans çalışmalarında neredeyse eşitlik (erkekler 47 tez, kadınlar 46 tez) söz konusu iken, doktora aşamasında ise erkeklerin (25 tez) kadınlardan (6 tez) daha fazla tez hazırladığı tespit edilmiştir. Danışmanların cinsiyeti açısından incelendiğinde ise erkeklerin hem yüksek lisans hem de doktora aşamasında kadınlardan daha fazla danışmanlık yapmış oldukları görülmektedir. Danışmanlık konusunda cinsiyet dağılımları yüksek lisansta erkekler 56 tez, kadınlar 37 tez; doktora ise erkekler 23 tez, kadınlar ise 8 tez yönetmişlerdir. Dolayısı ile lisansüstünde tamamlanan tezler açısından bakıldığında ise yazarların %58,1'i erkek, %41,9'u kadın iken, bu tezleri yöneten danışmanların %63,7'si erkek, %36,3'ü kadındır. Bu noktadan hareketle ihracat performansı konusunda erkeklerin daha fazla çalıştığı bir konu olduğu söylenebilir.

Tablo 7: Lisansüstü Tezlerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniversite Adı	Yüksek Lisans				Üniversite Adı	Yüksek Lisans			
	Doktora	Sıklık	%	Doktora		Sıklık	%		
Adnan Menderes Üniversitesi	-	1	1	0,8	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	1	-	1	0,8
Afyon Kocatepe Üniversitesi	-	1	1	0,8	Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi	1	-	1	0,8
Akdeniz Üniversitesi	2	-	2	1,6	Karadeniz Teknik Üniversitesi	1	2	3	2,4
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi	1	-	1	0,8	Kocaeli Üniversitesi	1	-	1	0,8
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi	1	-	1	0,8	KTO Karatay Üniversitesi	13	-	13	10,5
Ankara Üniversitesi	-	1	1	0,8	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi	2	1	3	2,4
Atılım Üniversitesi	1	-	1	0,8	Manisa Celal Bayar Üniversitesi	3	3	6	4,8
Balıkesir Üniversitesi	1	-	1	0,8	Marmara Üniversitesi	3	3	6	4,8
Bayburt Üniversitesi	1	-	1	0,8	Mersin Üniversitesi	1	-	1	0,8
Başkent Üniversitesi	1	-	1	0,8	Muğla Üniversitesi	1	-	1	0,8
Beykoz Üniversitesi	1	-	1	0,8	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	-	1	1	0,8
Boğaziçi Üniversitesi	6	-	6	4,8	Necmettin Erbakan Üniversitesi	1	-	1	0,8
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	2	-	2	1,6	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	1	-	1	0,8
Çukurova Üniversitesi	1	-	1	0,8	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	2	-	2	1,6
Dokuz Eylül Üniversitesi	2	3	5	4,0	Pamukkale Üniversitesi	2	-	2	1,6
Ege Üniversitesi	2	-	2	1,6	Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi	1	-	1	0,8
Fırat Üniversitesi	1	-	1	0,8	Sakarya Üniversitesi	3	-	3	2,4
Galatasaray Üniversitesi	2	-	2	1,6	Selçuk Üniversitesi	1	1	2	1,6
Gazi Üniversitesi	2	-	2	1,6	Süleyman Demirel Üniversitesi	1	1	2	1,6
Gaziantep Üniversitesi	4	1	5	4,0	TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi	2	-	2	1,6
Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü	-	2	2	1,6	Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi	1	-	1	0,8
Hacettepe Üniversitesi	1	2	3	2,4	Toros Üniversitesi	1	-	1	0,8
Haliç Üniversitesi	-	1	1	0,8	Trakya Üniversitesi	2	-	2	1,6
Hasan Kalyoncu Üniversitesi	2	1	3	2,4	Uludağ Üniversitesi	1	-	1	0,8
Hitit Üniversitesi	1	-	1	0,8	Yalova Üniversitesi	1	-	1	0,8
İnönü Üniversitesi	1	-	1	0,8	Yaşar Üniversitesi	2	-	2	1,6
İstanbul Okan Üniversitesi	-	2	2	1,6	Yeditepe Üniversitesi	-	1	1	0,8
İstanbul Şehir Üniversitesi	1	-	1	0,8	Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	1	-	1	0,8
İstanbul Ticaret Üniversitesi	3	1	4	3,2	Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi	2	1	3	2,4
İstanbul Üniversitesi	1	1	2	1,6					

Yukarıda 7'ye bakıldığında ihracat performansı konusunda en çok lisansüstü tez yazılan üniversitenin 13 adet (%10,5) ile KTO Karatay Üniversitesi ve ikinci sırada ise 6 adet (%4,8) ile Boğaziçi Üniversitesi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi, üçüncü sırada ise 5 adet (%4,8) ile Dokuz Eylül Üniversitesi ve Gaziantep Üniversitesi olduğu görülmektedir. Doktora tezi açısından durum incelendiğinde ise Dokuz Eylül Üniversitesi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi'nin 3'er adet ile Türkiye'de ön sırada olduğu görülmektedir.

Tablo 8: Lisansüstü Tezlerin Üniversite Türüne Göre Dağılımı

Üniversite Türü	Yüksek Lisans	Doktora	Sıklık	%
Devlet	66	25	91	73,4
Vakıf	27	6	33	26,6
TOPLAM	93	31	124	100

Tablo 8’de görüldüğü üzere lisansüstü tezlerin %73,4’ü (66 adet yüksek lisans, 25 adet doktora) devlet üniversitelerinde, %26,6’sı (27 adet yüksek lisans, 6 adet doktora) ise vakıf üniversitelerinde tamamlanmıştır.

Tablo 9: Lisansüstü Tezlerin Yazıldıkları Şehirlere Göre Dağılımı

Şehir Adı	Yüksek Lisans	Doktora	Sıklık	%	Şehir Adı	Yüksek Lisans	Doktora	Sıklık	%
Adana	1	-	1	0,8	Kahramanmaraş	1	-	1	0,8
Afyon	-	1	1	0,8	Karaman	1	-	1	0,8
Ankara	10	3	13	10,5	Kocaeli	1	2	3	2,4
Antalya	3	-	3	2,4	Konya	15	1	16	12,9
Aydın	-	1	1	0,8	Kütahya	2	1	3	2,4
Balıkesir	1	-	1	0,8	Malatya	1	-	1	0,8
Bayburt	1	-	1	0,8	Manisa	3	3	6	4,8
Bursa	1	-	1	0,8	Mersin	2	-	2	1,6
Çanakkale	2	-	2	1,6	Muğla	1	-	1	0,8
Çorum	1	-	1	0,8	Niğde	-	1	1	0,8
Denizli	2	-	2	1,6	Sakarya	4	-	4	3,2
Edirne	2	-	2	1,6	Samsun	1	-	1	0,8
Elazığ	1	-	1	0,8	Tokat	1	-	1	0,8
Gaziantep	6	2	8	6,5	Trabzon	1	2	3	2,4
Isparta	1	1	2	1,6	Yalova	1	-	1	0,8
İstanbul	18	9	27	21,8	Zonguldak	2	1	3	2,4
İzmir	7	2	9	7,3					

Tablo 9’da lisansüstü tezler yazıldıkları şehirlere göre alfabetik olarak sıralanmıştır. En çok tez yazılan ilk 3 şehir sırasıyla %21,8 (27 adet) ile İstanbul, %12,9 (16 adet) ile Konya ve %10,5 (13 adet) ile Ankara’dır.

Tablo 10: Enstitülere Göre Lisansüstü Tezlerin Dağılımı

Enstitü	Yüksek Lisans	Doktora	Sıklık	%
Dış Ticaret Enstitüsü	3	1	4	3,2
Fen Bilimleri Enstitüsü	1	1	2	1,6
İşletme Enstitüsü	2	-	2	1,6
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü	8	1	9	7,3
Lisansüstü Programlar Enstitüsü	1	-	1	0,8
Sosyal Bilimler Enstitüsü	78	28	106	85,5
TOPLAM	93	31	124	100

Tablo 10’da görüldüğü üzere ihracat performansı konusundaki lisansüstü tezler, enstitü türlerine göre en çok %85,5 (78 adet yüksek lisans, 28 adet doktora) gibi çok yüksek bir oranla sosyal bilimler enstitüsünde yazılmıştır. Tabloda dikkat çeken bir diğer konu ise “Dış Ticaret Enstitüsü” bünyesinde yazılmış olan tezlerin bulunmasıdır.

Tablo 11: Ana Bilim Dalına Göre Lisansüstü Tezlerin Dağılımı

Ana Bilim Dalı	Yüksek Lisans	Doktora	Sıklık	%
Bankacılık ve Finans	1	-	1	0,8
Ekonomi	1	-	1	0,8
Endüstri ve Sistemler Mühendisliği	1	-	1	0,8
Girişimcilik ve İnovasyon Yönetimi	1	-	1	0,8
İktisat	16	5	21	16,9
İşletme	29	23	52	41,9
Tekstil Eğitimi	-	1	1	0,8
Ulaştırma ve Lojistik Yönetimi	1	-	1	0,8
Uluslararası Ticaret	17	1	18	14,5
Uluslararası Ticaret Ve Finansman	6	-	6	4,8
Uluslararası Ticaret ve İşletmecilik	5	-	5	4,0
Uluslararası Ticaret ve Lojistik	11	1	12	9,7
Uluslararası Ticaret ve Pazarlama	2	-	2	1,6
Yönetim Bilişim Sistemleri	1	-	1	0,8
Yönetim ve Organizasyon	1	-	1	0,8
TOPLAM	93	31	124	100

Tablo 11’de ana bilim dallarına göre lisansüstü tezlerin dağılımı incelenmiş ve en fazla tezin sırasıyla %41,9 (29 yüksek lisans, 23 doktora) ile İşletme Ana Bilim Dalı, %16,9 (16 yüksek lisans, 5 doktora) ile İktisat Ana Bilim Dalı, %14,5 (17 yüksek lisans, 1 doktora) ile Uluslararası Ticaret Ana Bilim Dalında yazılmış olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 12: Anahtar Kelime Sayısına Göre Lisansüstü Tezlerin Dağılımı

Anahtar Kelime Sayısı	Yüksek Lisans	Doktora	Sıklık	%
0 Adet	12	6	18	14,5
3 Adet	15	4	19	15,3
4 Adet	26	7	33	26,6
5 Adet	21	8	29	23,4
6 Adet	12	4	16	12,9
7 Adet	2	1	3	2,4
8 Adet	3	1	4	3,2
10 Adet	1	-	1	0,8
11 Adet	1	-	1	0,8
TOPLAM	93	31	124	100

Tablo 12’ye göre ihracat performansı konusunda yazılan lisansüstü tezlerden %14,5’inde (12 yüksek lisans, 6 doktora) anahtar kelime bulunmamaktadır. En fazla anahtar kelime kullanımının ise 11 adet olduğu görülmektedir. Mevcut bulunan tezler incelendiğinde ise %26,6’sının 4 anahtar kelime, %23,4’ünün ise 5 anahtar kelime tercih ettiği tespit edilmiştir.

Tablo 13: Sayfa Sayısına Göre Lisansüstü Tezlerin Dağılımı

Tez Sayfa Sayısı	Yüksek Lisans	Doktora	Sıklık	%
55-100	24	1	18	20,2
101-150	45	1	19	37,1
151-200	18	12	33	24,2
201-250	4	8	29	9,7
251-300	2	6	1	6,5
301-422	-	3	1	2,4
TOPLAM	93	31	124	100

Tablo 13’e göre lisansüstü tezlerin sayfa aralığı 55 ile 422 arasında değişmektedir. Sayfa sayısına göre yapılan grupta tezlerin ağırlıklı olarak %37,1 oranında 101-150 sayfa aralığında yazıldığı görülmektedir. Tabloda

dikkat çeken bir husus ise yüksek lisans tezlerinin sayfa sayısı bakımından ağırlıklı olarak 150 sayfa ve altında, doktora tezlerinin ise ağırlıklı olarak 150 sayfa ve üzerinde olmasıdır.

Tablo 14: Araştırma Yöntemine Göre Lisansüstü Tezlerin Dağılımı

Yöntem	Yüksek Lisans	Doktora	Sıklık	%
Nicel	82	28	110	88,7
Nitel	6	-	6	4,8
Karma	5	3	8	6,5
TOPLAM	93	31	124	100

Tablo 14'e göre ihracat performansı konusunda lisansüstü tezlerde en çok kullanılan yöntem %88,7 (82 adet yüksek lisans, 28 adet doktora) ile nicel yöntemdir. Bunun dışında ise %6,5 ile karma yöntem, %4,8 ile nitel yöntem kullanıldığı görülmektedir.

Tablo 15: Kullanılan Veri Türüne Göre Lisansüstü Tezlerin Dağılımı

Veri Türü	Yüksek Lisans	Doktora	Sıklık	%
Birincil	59	22	81	65,3
İkincil	33	7	40	32,3
Karma	1	2	3	2,4
TOPLAM	93	31	124	100

Tablo 15'e göre araştırmalarda kullanılan verilerin türlerine göre dağılımları incelendiğinde lisansüstü tezlerde %65,3 (59 adet yüksek lisans, 22 adet doktora) birincil veri, %32,3 (33 adet yüksek lisans, 7 doktora) ikincil veri ve %2,4 (1 adet yüksek lisans, 2 adet doktora) karma veri kullanılmaktadır.

Tablo 16: Veri Toplama Yöntemine Göre Lisansüstü Tezlerin Dağılımı

Veri Toplama Yöntemi	Yüksek Lisans	Doktora	Sıklık	%
Alanyazın Taraması	3	-	3	2,4
Anket	52	21	73	58,9
Birden Fazla Yöntem	2	4	6	4,8
Doküman İncelemesi	2	1	3	2,4
Görüşme	4	-	4	3,2
İstatistik Veri Seti	30	5	35	28,2
TOPLAM	93	31	124	100

Tablo 16'da veri toplama yöntemine lisansüstü tez sayıları özetlenmiştir. Buna göre ihracat performansı ile ilgili lisansüstü tezlerde en çok kullanılan veri toplama yöntemi %58,9 (52 adet yüksek lisans, 21 adet doktora) ile anket iken ikinci sırada ise %28,2 (30 adet yüksek lisans, 5 adet doktora) ile istatistik veri seti yer almaktadır. En az tercih edilen yöntemler ise; %4,8 ile birden fazla yöntem, %3,2 ile görüşme, %2,4 ile alanyazın taraması ve %2,4 ile doküman incelemesi olarak sıralanabilir.

Tablo 17: Analiz Yöntemine Göre Lisansüstü Tezlerin Dağılımı

Analiz Yöntemi	Yüksek Lisans	Doktora	Sıklık	%
Alanyazın	3	-	3	2,4
Analitik Analiz	2	-	2	1,6
Betimsel-İçerik Analizi	3	-	3	2,4
Diğer Sayısal Analiz ve Modelleme	29	9	38	30,6
İstatistiksel Analiz	56	22	78	62,9
TOPLAM	93	31	124	100

Tablo 17'de görüldüğü üzere lisansüstü tezlerin analizinde en çok kullanılan yöntemlerin %62,9 (56 adet yüksek lisans, 22 adet doktora) ile istatistiksel analiz ve %30,6 (29 adet yüksek lisans, 9 adet doktora) ile diğer sayısal analiz ve modelleme olduğu görülmektedir. En az kullanılan analiz yöntemi ise %1,6 (2 adet yüksek

5. Sonuç ve Tartışma

Bu çalışmada YÖK Ulusal Tez Merkezinde kayıtlı olup, ihracat performansı konusunda yazılmış olan lisansüstü tezler içerik analizi yöntemi ile incelenerek bu tezlere ilişkin genel bir çerçeve ortaya konulması amaçlanmıştır. Yapılan arama neticesinde (24 Kasım 2022 tarihine kadar) toplamda 131 adet lisansüstü teze ulaşılmış olup yapılan incelemede 7 adet teze erişim izni olmadığı için 124 adet lisansüstü tez (93 yüksek lisans, 31 doktora) araştırmaya dahil edilmiştir. İhracat performansı konusunda YÖK Ulusal Tez Merkezinde kayıtlı olan ilk lisansüstü çalışma 1994 yılında yapılmış olmakla birlikte, erişim izni bulunan ilk çalışmanın 2004 yılına ait olduğu belirlenmiştir. Yayımlanan tez sayısına bakıldığında genel olarak yavaş ve istikrarlı bir eğilim bulunmakta iken 2016 yılı itibarı ile ortalama üzerinde bir artış olmakla birlikte 2019 yılının en çok lisansüstü tezin yayımlandığı yıl olduğu tespit edilmiştir.

Tezlerin büyük çoğunluğu devlet üniversitelerinde üretilmiş olup, en çok lisansüstü tez yayımlanmış olan ilk üç il sırasıyla İstanbul, Konya ve Ankara'dır. Lisansüstü tezlerin yayımlandığı enstitüler incelendiğinde, yaklaşık %85'inin Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yayımlandığı görülmektedir. Yayımlanan Ana Bilim Dalına göre lisansüstü tezlerin dağılımı incelendiğinde ise ilk üç sırayı İşletme, İktisat ve Uluslararası Ticaret'in aldığı görülmektedir. Yaklaşık son 10 yıldır Uluslararası Ticaret'in lisansüstü eğitimde ayrı bir bilim dalı olarak yer almasının bu noktada belirleyici olduğu söylenebilir. Türkiye'deki üniversitelerde ihracat performansı konusunda en fazla tezin sırasıyla KTO Karatay Üniversitesi (13 adet), Manisa Celal Bayar Üniversitesi (6 adet), Marmara Üniversitesi (6 adet)'nde yazıldığı görülmüştür.

Tezlerin danışmanlıklarının unvanlara göre dağılımlarına bakıldığında yüksek lisans tezlerinin yaklaşık %44'ü doktor öğretim üyesi, doktora çalışmalarının ise yaklaşık %71'i gibi büyük bir kısmı profesör unvanı olan öğretim üyeleri tarafından yönetilmiştir. İhracat performansı konusunda doçent unvanına sahip öğretim üyelerinin yüksek lisans ve özellikle doktora aşamasında görece olarak az sayıda tez üretmiş oldukları görülmektedir. Yazarların cinsiyeti açısından incelendiğinde yüksek lisans çalışmalarında neredeyse eşitlik söz konusu iken, doktora aşamasında ise erkeklerin (25 tez) kadınlardan (6 tez) daha fazla tez hazırladığı tespit edilmiştir. Danışmanların cinsiyeti açısından incelendiğinde ise erkeklerin hem yüksek lisans hem de doktora aşamasında kadınlardan daha fazla danışmanlık yapmış oldukları görülmektedir.

Lisansüstü tezlerin yaklaşık %80'i Türkçe, %20'si ise İngilizce yazılmış olup, yüksek lisans tezlerinin büyük çoğunluğu 101-200 sayfa arasında iken doktora tezlerinin büyük çoğunluğunun ise 151-250 sayfa olduğu görülmüştür. Lisansüstü tezlerin yaklaşık %89'unda araştırma yöntemi olarak nicel yöntemler kullanıldığı, veri türü olarak ise çoğunlukla (%65) birincil veri kullanıldığı tespit edilmiştir. Ayrıca, lisansüstü tezlerde veri toplama yöntemi olarak en çok anket, ikinci olarak istatistiki veri seti kullanılmış olup; analiz yöntemi olarak ise en çok istatistiksel analiz ile diğer sayısal analiz ve modelleme kullanılmıştır.

Bibliyometrik analiz yöntemi kullanılarak uluslararası ticaret alanının alt başlıklarında yapılarak lisansüstü tezleri (Aydın vd., 2021; Bedlek ve Bozyiğit, 2022; Cavdar, 2020; Duran ve Çelikkaya, 2019; Korkmaz ve Çetinkaya, 2019; Öçal, 2023; Türkoğlu vd., 2022) ve makaleleri (Cano vd., 2022; Erturgut ve Alkan, 2022; Erturgut ve Altınkurt, 2021; Erturgut ve Yılmaz, 2020; Lacka vd., 2020; Rejeb vd., 2020) kapsayan birçok farklı çalışma olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, araştırmanın ihracat performansı konusunu doğrudan ele alması nedeniyle bibliyometrik analizlere yönelik ilk çalışma olması açısından literatürdeki boşluğu doldurmaya katkı sunması beklenmektedir. Gelecekte yapılacak çalışmalarda, araştırma yöntemi olarak nitel yöntem ya da karma yöntem seçilerek bunu tamamlayacak yeni yöntemlerle verinin analiz edilmesinin alanyazına önemli katkılar sunacağı düşünülmektedir. Ayrıca, ihracat performansı konusunda farklı veri tabanlarında yayımlanmış olan makalelerin Citespice, VOSviewer, Bibliometrix, HistCite, Bibexcel, Ucinet, SciMAT ve Pajek gibi farklı paket programlar kullanılarak analiz edilmesi, güncel trendlerin takibine ek olarak çalışmaların niteliği hususunda da ihracat performansı literatürünü derinleştirerek hem araştırmacı hem de uygulayıcılara bütüncül bir bakış açısı sunulmasına katkı sağlaması beklenmektedir.

Kaynakça

- Aktepe, C., Ateş, G. (2020). Teknokentlerde Faaliyet Gösteren İnovatif İşletmelerin İhracat Performansı Üzerine Bir Araştırma, *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 12 (3), 3042-3054
- Aydın, H., Ramazan, S., & Altınok, H. (2021) Lojistik ve Faaliyetleri Konusunda Yapılan Lisansüstü Tezlerin İçerik Analizi. *Journal Of Management And Economics Research*, 19(1), 288-303.
- Bedlek, P., & Bozyiğit, S. (2022). Uluslararası Ticaret ve Lojistik İle Uluslararası Ticaret ve Lojistik Yönetimi Ana Bilim Dallarında Yazılan Tezlerin İncelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*, 25(1), 236-253.
- Cano, J. A., Londoño-Pineda, A., & Rodas, C. (2022). Sustainable Logistics for E-Commerce: A Literature Review and Bibliometric Analysis. *Sustainability*, 14(19), 12247.
- Cavusgil, S. T., & Zou, S. (1994). Marketing Strategy-Performance Relationship: An Investigation Of The Empirical Link in Export Market Ventures. *Journal of Marketing*, 58(1), 1-21.
- Çavdar, E. (2020). Lojistik Alanındaki Lisansüstü Tez Çalışmalarının Sosyal Ağ Analizi ile İncelenmesi. *Turkish Studies-Economy*, 15(3), 1267-1284.
- Diamantopoulos, A., & Kakkos, N. (2007). Managerial Assessments of Export Performance: Conceptual Framework and Empirical Illustration. *Journal of International Marketing*, 15(3), 1-31.
- Duran, G., & Çelikkaya, S. (2019). Türkiye’de Lojistik Üzerine Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi. *GÜ İslahiye İibf Uluslararası E-Dergi*, 3(3), 152-167.
- Erturgut, R., & Alkan, G. (2022). 3PL VE 4PL Firmalara Ait Bibliyometrik Analiz. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(83), 1131-1146.
- Erturgut, R., & Altınkurt, T. (2021). Hava Lojistiği: Bibliyometrik Bir Analiz. *İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(2), 445-467.
- Erturgut, R., & Yılmaz, B. (2020). Afet ve İnsani Yardım Lojistiği Alanında Yapılan Çalışmaların Bibliyometrik Analizi. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (40), 105-123.
- İhracat Yönetmeliği. (2006). T.C. Resmi Gazete (26190, 06 Haziran 2006). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2006/06/20060606-10.htm>
- İrak, G., Şen, H. (2021). Lojistik Maliyetler ve Lojistik Performansın, Firma ve İhracat Performansına Etkisinin Analizi. *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*. 14(3), 1109-1131.
- Kahveci, E. (2012). İşletme Stratejileri ve İhracat Performansı İlişkileri. *Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi (AKAD)*, 4(6), 2-34.
- Korkmaz, H. İ., & Çetinkaya, C. (2019). Post-graduate Theses on Logistics and Supply Chain in Turkey: A Bibliometric Analysis, *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 18 (1), 479-493.
- Küçükçolak, G., & Cura, F. (2022). Dahilde İşleme Rejimi Uygulamalarının İhracat Performansına Etkisi: Konya İlinde Bir Araştırma. *EKEV Akademi Dergisi*, (90), 205-224.
- Lacka, E., Chan, H. K., & Wang, X. (2020). Technological Advancements and B2B International Trade: A Bibliometric Analysis and Review of Industrial Marketing Research. *Industrial Marketing Management*, 88, 1-11.
- Lages, L. F., Jap, S. D., & Griffith, D. A. (2008). The Role Of Past Performance in Export Ventures: A Short-Term Reactive Approach. *Journal of International Business Studies*, 39, 304-325.

- Lages, L. F., & Lages, C. R. (2004). The STEP Scale: A Measure of Short-Term Export Performance Improvement. *Journal of International Marketing*, 12(1), 36-56.
- Lages, L. F., Lages, C., & Lages, C. R. (2005). Bringing Export Performance Metrics Into Annual Reports: The APEV Scale and the PERFEX Scorecard. *Journal of International Marketing*, 13(3), 79-104.
- Lages, L. F., Silva, G., Styles, C., & Pereira, Z. L. (2009). The NEP Scale: A Measure of Network Export Performance. *International Business Review*, 18(4), 344-356.
- Leonidou, L. C., Katsikeas, C. S., & Samiee, S. (2002). Marketing Strategy Determinants of Export Performance: A Meta-Analysis. *Journal of Business research*, 55(1), 51-67.
- Morgan, N. A., Kaleka, A., & Katsikeas, C. S. (2004). Antecedents of Export Venture Performance: A Theoretical Model and Empirical Assessment. *Journal of marketing*, 68(1), 90-108.
- Öçal, B. (2023). Türkiye'de Konteyner Taşımacılığı Alanında Hazırlanan Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(85), 340-360.
- Öztürkel, M. (2021). *Afet Yönetimi, Afet Lojistiği ve İnsani Yardım Lojistiği Alanında Yapılan Tez Çalışmalarının Bibliyometrik Analizi*. (Yayın No. 697648), [Yüksek Lisans tezi, Tarsus Üniversitesi]. Yüksek Öğrenim Kurumu Tez Merkezi. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Rejeb, A., Simske, S., Rejeb, K., Treiblmaier, H., & Zailani, S. (2020). Internet of Things Research in Supply Chain Management and Logistics: A Bibliometric Analysis. *Internet of Things*, 12, 100318.
- Sancı, T., (2019). *Uluslararası Tutundurma Stratejileri İle İhracat Performansı Arasındaki İlişkide Rekabet İstihbaratının Düzenleyici Rolü* (Yayın No. 548324), [Yüksek Lisans tezi, Gazi Üniversitesi]. Yüksek Öğrenim Kurumu Tez Merkezi. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Shoham, A. (1996). Marketing-Mix Standardization: Determinants of Export Performance. *Journal of global marketing*, 10(2), 53-73.
- Shoham, A. (1998). Export performance: A Conceptualization and Empirical Assessment. *Journal of international marketing*, 6(3), 59-81.
- Tookey, D. A. (1964). Factors Associated with Success in Exporting. *Journal of management Studies*, 1(1), 48-66.
- Türkoğlu, M., Duran, G., & Yetişen, S. (2022). Türkiye'de E-Ticaret Üzerine Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi. *Düzce Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(1), 447-460.
- Zou, S., Taylor, C. R., & Osland, G. E. (1998). The EXPERF Scale: A Cross-National Generalized Export Performance Measure. *Journal of international Marketing*, 6(3), 37-58.